

**Комунальний заклад освіти «Спеціальна школа № 12»
Дніпропетровської обласної ради»**

З В І Т

**про самооцінювання за напрямком
«Система оцінювання здобувачів освіти»**

**Дніпро
2024**

На підставі Закону України "Про повну загальну середню освіту", Держстандарту для 5-11 класів, наказу МОН "Про затвердження типових освітніх програм", наказу МОН від 30.11.2020 №1480 "Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти", Абетки для директора, наказу МОН "Про затвердження порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти" в закладі проведено комплексне самооцінювання. Під час самоаналізу були використані такі методи збору інформації як опитування учасників освітнього процесу (анкетування, спостереження за освітнім середовищем та проведенням навчальних занять, вивчення документації закладу освіти; моніторинг і аналіз даних і показників).

Результати самооцінювання за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти»

Здобувачі освіти закладу отримують від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень. У змісті освітньої програми визначені очікувані результати навчання. На вебсайті школи оприлюднено критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, затверджених Міністерством освіти і науки України. У переважній більшості навчальних кабінетів критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, що затверджені Міністерством освіти і науки України, висвітлено на стендах. У Положенні про внутрішню систему забезпечення якості освіти закладу у розділі 4 «Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти» зазначено вимоги до календарно-тематичного плану, нормативні документи щодо оцінювання діяльності учнів. Керівництво закладу використовує внутрішній моніторинг з метою оцінювання індивідуального поступу учнів, що передбачає системне відстеження (раз на семестр, рік) та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти.

За результатами опитування учасників освітнього процесу встановлено, що переважна більшість учнів(95%) та 82 % батьків поінформовані про критерії, правила та процедури оцінювання результатів навчання. Переважна більшість учителів (73%) зазначили, що вони розповідають учням про критерії оцінювання на початку навчального року та перед вивченням теми.

Результати анкетування вчителів показали, що більшість педагогів для оцінювання навчальних досягнень учнів з предметів використовують адаптовані ними критерії Міністерства освіти і науки України до умов роботи закладу освіти. 82% педагогів адаптують критерії МОНУ до умов роботи закладу, 20 % використовують виключно критерії МОНУ і 24% вчителів самостійно розробляють критерії оцінювання для кожного обов'язкового виду роботи. Спостереження за навчальними заняттями свідчить, що більшість учителів оприлюднює критерії оцінювання навчальних досягнень учнів на уроці.

Більше половини учнів вказали, що вчителі завжди пояснюють, за що учні можуть отримати ту чи іншу оцінку й після оцінювання завжди її обґрунтовують, а 43,5% опитаних учнів зазначили, що на їхнє прохання отримують аргументоване пояснення щодо оцінки.

Результати спостереження за навчальними заняттями засвідчили, що переважна більшість учителів (84%) надає учням час на обдумування відповіді та забезпечує зворотний зв'язок щодо якості виконання/виконаного завдання, супроводжують відповідь учня уточнювальними запитаннями (88%); близько половини вчителів відзначають досягнення учнів, підтримують їхнє бажання навчатися; більшість вчителів оцінюють результати навчання учнів відповідно до розроблених критеріїв, використовують прийоми самооцінювання і взаємооцінювання учнів, добирають домашнє завдання, спрямоване на оволодіння ключовими компетентностями, озвучують критерії його оцінювання..

Переважна більшість учнів та батьків (95%) вважають оцінювання їхніх результатів навчання в закладі освіти справедливим і об'єктивним, 5% опитаних вважає, що оцінювання у більшості випадків несправедливе.

У закладі освіти в кінці кожного семестру проводиться внутрішній моніторинг результатів навчання здобувачів освіти з усіх предметів інваріантної складової навчального плану. У Річному плані роботи закладу сплановано графік проведення моніторингових досліджень на навчальний рік, визначені відповідальні, є відмітки про виконання. Результати моніторингових досліджень розглядаються на засіданнях педагогічної ради.

У закладі систематично проводиться аналіз рівня навчальних досягнень учнів, робиться порівняльна характеристика отриманих результатів контрольних робіт (порівнюються результати виконання контрольних робіт з аналогічним періодом минулих років у межах певного класу). За результатами аналізу моніторингу здійснюється корегування календарно-тематичного та поурочного планування вчителями базової та старшої школи.

Заклад освіти щорічно аналізує та порівнює річне оцінювання з результатами державної підсумкової атестації учнів з подальшим обговоренням з учителями базової та старшої школи отриманих балів випускниками, аналізом допущених помилок та виявленням шляхів попередження виявлених недоліків. Такі види моніторингу дозволяють педагогам володіти інформацією щодо підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу учнями, а керівництву закладу – планувати методичну роботу відповідно до отриманих результатів.

Учителі надають підтримку здобувачам освіти в навчанні через індивідуальні консультації, підготовку до зовнішнього незалежного оцінювання, відеозвернення до учнів. Окрім поточного та підсумкового оцінювання учителі, за результатами анкетування, використовують формувальне оцінювання (66,7%), самооцінювання (51,1%), взаємооцінювання (33,3%).

Більше половини учнів упевнені, що вчителі переважно їх підтримують, вірять у їхні успіхи. Натомість 5% здобувачів освіти так не вважають.

Переважає більшість здобувачів освіти відповідально ставляться до процесу навчання, оволодіння освітньою програмою. 56,7 % опитаних батьків вважають, що результат навчання залежить від спільної праці батьків та дітей, 44,5 % - від наполегливості учня, 42,2 % - від мотивації до навчання, 28,7 % - тільки від учителя, 14,5 % - від очного навчання, 4,3 % - від інтер'єру та обладнання навчальних кабінетів. За результатами анкетування учнів 80,5 % вважає, що результат їхнього навчання залежить виключно від їхньої наполегливості та праці, 65,2 % від спільної праці з батьками, 28,3 % від рівня викладання, 45,7% від однокласників, які допомагають з виконанням домашніх завдань, 17,4 % від обладнання та інтер'єру школи, 19,6 % від об'єктивного чи необ'єктивного оцінювання навчальних досягнень.

Однак під час спостереження за навчальними заняттями виявлено, що лише деякі педагоги дають учням можливість вибору рівня навчальних завдань і напрямів навчальної діяльності.

За результатами спостереження за навчальними заняттями, анкетування педагогів встановлено, що близько половини учителів систематично використовують прийоми самооцінювання і взаємооцінювання учнів. На думку учнів 8,7 % вважає, що вчителі постійно використовують самооцінювання під час уроків, 50 % здебільшого використовують, 34,8 % рідко і 6,5 % вважає, що не застосовується прийом самооцінювання.

Система оцінювання здобувачів освіти

Як демонструють результати анкетування, більшість педагогічних працівників діють на засадах педагогіки партнерства, співпрацюють з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотній зв'язок. Одне з головних завдань закладу - забезпечення обов'язковості загальної середньої освіти, охоплення навчанням дітей шкільного віку, працевлаштування та навчання випускників 10-х класів. Станом на 20.08.2024 р. 6 випускників 10-го класу 2023-2024 н.р. будуть продовжувати навчання в 11 класі, 11 учнів – продовжать навчання в технікумах, училищах. Ми забезпечили повне охоплення випускників 10 класу навчанням.

На 01.05.2024 н.р. у закладі навчається 238 учнів. 12 учнів 12 класу отримали Свідоцтва про здобуття повної загальної освіти, 17 учнів 10 класу отримали Свідоцтва про здобуття базової середньої освіти, 2 учні 9 класу отримали Свідоцтва про здобуття базової середньої освіти для учнів з ООП, зумовленими порушенням інтелектуального розвитку, 21 учень – про здобуття початкової освіти. В 2024-2025 н.р. плануємо відкрити два 1 класи за програмою Савченко О.Я. - «Нова українська школа».

Вся основна діяльність педколективу закладу в 2023-2024 н.р. була спрямована на отримання учнями якісної початкової, базової та повної середньої освіти в умовах змішаного навчання.

У зв'язку з введенням військового стану в Україні з 24.02.2022 року в школі проводилось змішане навчання. Освітній процес організовувався у змішаному форматі та з використанням технологій дистанційного навчання. Активізувалося впровадження в роботу інформаційних технологій для забезпечення всіх учнів доступом до навчальних матеріалів та завдань, що використовувалися для обміну інформацією в умовах дистанційного навчання, а саме через Інтернет - на платформі Classroom, відео конференції на платформі Zoom; Viber, Messenger, YouTube, електронну пошту, телефонний режим.

Заклад забезпечує потреби дітей у різних формах навчання. Всі учні закладу є особами з особливими освітніми потребами. Вони повністю забезпечені психолого-педагогічним супроводом, корекційними годинами відповідно до потреб, наочністю та навчальними матеріалами згідно нозології. У закладі послідовно реалізуються принципи корекційної освіти, учні демонструють впевнений поступ у своєму розвитку.

Показником якості навчання у випускних класах є державна підсумкова атестація. Але, враховуючи особливі умови навчання, учні 4,10 класів звільнені від ДПА у 2023-2024н.р.

Відповідно до звітів класних керівників «Про підсумки навчальних досягнень учнів у 2023-2024н.р.» бально оцінено учнів 5-12 класів, рівнево – учнів 3-4 класів.

Похвальні листи «За високі досягнення у навчанні» отримали 34 учні.

Підсумовуючи показники навчальної діяльності закладу, слід звернути увагу на те, що якість навчальних досягнень учнів порівняно з попереднім навчальним роком покращилась. У школі навчаються на середньому рівні - 60 учнів (25 %), на достатньому рівні - 141 учень (60 %), на високому рівні - 34 учні (15 %).

Результати анкетування показують, що учні в повній мірі володіють поняттям академічної доброчесності і майже всі знають наслідки недотримання даних етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання. На високому рівні учні отримують інформацію щодо важливості дотримання академічної доброчесності. Як зазначають учні, вчителі закладу постійно інформують їх про критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти, але в більшості це відбувається на основі звернення до вчителя. У більшості випадків оцінювання навчальних досягнень вчителі здійснюють справедливо. На думку учнів, головною метою оцінювання є визначення рівня їхніх знань, умінь і навичок. Близько половини школярів зазначило, що успіх у навчанні залежить від їх особистої наполегливості та мотивації батьків, інша половина - від рівня викладання навчального предмету. На високому рівні учні оцінюють доступність та відкритість керівництва закладу до спілкування, з проханнями до керівництва закладу звертаються учні часто, і обов'язково отримують відповідь на своє звернення.

Рівні оцінювання за вимогами:

2.1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень

- ДОСТАТНІЙ;

2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти – ВИСОКИЙ;

2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування в здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання – ДОСТАТНІЙ.

РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо вдосконалення діяльності закладу
за результатами самооцінювання
за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти»

1. Адміністрації закладу:

1.1. Спрямувати роботу педагогічної ради закладу на реалізацію компетентнішого підходу в освітньому процесі, формування наскрізних умінь і навичок та ключових компетентностей здобувачів освіти, впровадження кращого педагогічного досвіду та інновацій педагогічних працівників, використання особистісно-орієнтованого підходу до роботи з учнями, формування і реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти.

1.2. За підсумками проведення самооцінювання закладу освіти, розглянути на засіданнях методичних об'єднань питання щодо удосконалення системи оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з впровадженням елементів формувального оцінювання, формуванням позитивної мотивації та відповідального ставлення до навчання, оволодіння здобувачами освіти навичками самооцінювання та взаємооцінювання.

1.3. Організувати проведення навчально-методичних заходів з обговоренням проблемних питань впровадження педагогічними працівниками в освітній процес елементів формувального оцінювання на базовому та профільному рівнях навчання на компетентнісних засадах, дотриманні педагогіки партнерства, принципів академічної доброчесності та ознайомлювати з ними здобувачів освіти та батьків;

1.4. Здійснювати інформаційно-роз'яснювальну роботу серед педагогічних працівників з метою залучення їх до участі в семінарах, тренінгах, вебінарах, онлайн курсах, де розглядаються проблеми впровадження формувального оцінювання у педагогічну діяльність.

2. Головам методичних об'єднань спрямувати роботу на застосування педагогічними працівниками інструментів формувального оцінювання, впровадження в освітній процес кращого педагогічного досвіду та інновацій, використання особистісно-орієнтованого підходу до роботи з учнями, відстеження їх особистісного поступу та передбачити виконання цих заходів в річному плануванні засідань.

3. Педагогічним працівникам:

3.1. Систематично інформувати учнів та їхніх батьків про критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, проводити роз'яснювальну роботу з цього питання; оприлюднювати критерії оцінювання навчальних досягнень учнів шляхом розміщення на інформаційних стендах в класних кабінетах.

3.2. Продовжувати розробляти адаптовані до критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти рекомендованих МОН України, критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів

освіти відповідно до кожного виду роботи та виду їх діяльності, чітко формулювати зміст завдань, пояснювати специфіку їх виконання, активізувати причинно-наслідкові зв'язки, залучати учнів до розробки критеріїв оцінювання окремих видів робіт та оприлюднювати їх на інформаційних стендах у навчальних кабінетах/приміщеннях тощо, вебсайті школи.

3.3. Оцінювати діяльність учнів з обґрунтуванням виставлених оцінок та ознайомлювати з ними здобувачів освіти, батьків, аналіз допущених помилок, визначення шляхів покращення результатів навчання, заохочення для подальшого навчання; не допускати випадків виставлення оцінок без коментарів.

3.4. Застосовувати інформаційно-комунікаційні технології (онлайн-сервіси та платформи, мобільні додатки для створення опитувань, тестів, інтерактивних вправ тощо), що активізують пізнавальний інтерес учнів.

3.5. Застосовувати диференційований підхід при складанні завдань, пропонувати більше завдань, на які не можна знайти готової відповіді в інформаційних джерелах; розробляти індивідуальні та творчі завдання для учнів, давати різнорівневі та творчі домашні завдання, які сприяють оволодінню учнями ключовими компетентностями та запобігають списуванню.

3.6. Для учнів 5-12 класів більш широко використовувати формувальне оцінювання, що допоможе відстежити та проаналізувати особистісний поступ учнів, частіше використовувати прийоми самооцінювання, взаємооцінювання та чітко формулювати критерії взаємооцінювання.

3.7. Розробляти індивідуальні освітні траєкторії для забезпечення прогресу дитини.

3.8. Практикувати в освітній діяльності використання портфоліо як засобу оцінювання навчальних результатів здобувачів освіти.

3.9. Рекомендувати пройти курс «Оцінювання без знецінювання» на платформі онлайн-освіти ed-era.com (онлайн-курс для вчителів про сучасні практики оцінювання).

5. Класним керівникам 1-12 класів запрошувати на батьківські збори вчителів-предметників для ознайомлення специфіки викладання предмета та критеріїв його оцінювання.

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ І УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ В КЗО «СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА № 12» ДОР»

На підставі самооцінювання навчального закладу на 2024-2025 н.р. визначені наступні шляхи удосконалення освітніх і управлінських процесів закладу освіти:

Для вдосконалення системи оцінювання здобувачів освіти:

- Провести засідання методичних об'єднань, тренінги щодо впровадження формувального оцінювання, використання різних прийомів, надання зворотного зв'язку від учителя до учня у різних формах щодо сприйняття, розуміння та засвоєння ними навчального матеріалу, що дозволять учням побачити власний індивідуальний поступ;
- Долучати учнів до розроблення критеріїв оцінювання різних видів навчальної діяльності;
- Розвивати в учнів здатність до самооцінювання їхнього прогресу та навчальних досягнень;
- Здійснити моніторинги за допомогою спостереження за проведенням навчальних занять і анкетування здобувачів освіти.

Голова робочої групи

Керівник закладу

Наталія ЗОЗУЛЯ

Віра КУПРАС